

Geesteswetenschappers verrassend gewild op arbeidsmarkt

Nieuws | de redactie

4 april 2023 | Studenten in de geesteswetenschappen hebben voldoende vermarktbare vaardigheden, maar zij zijn zich vaak niet daarvan bewust. Hun opleiding benadrukt te weinig welke vaardigheden van belang zijn voor de arbeidsmarkt. Dit blijkt uit onderzoek van een internationaal consortium waarbij de Universiteit Leiden is aangesloten. Als geesteswetenschappers hun gaves voor uitdrukken en redeneren beter realiseren, zou dit hun carrièreperspectief sterk verbeteren.

Kloof tussen studie en baan

De huidige druk op het rendement van universiteiten en hun studenten maakt het moeilijker voor de geesteswetenschappen om hun relevantie aan te prijzen. De alfawetenschappen draaien om [menselijke waarden](#), maar in economistisch opzicht zou de academie [waardenvrij moeten zijn](#). Er zijn twee mogelijkheden om beter aan te sluiten bij mogelijke carrièrepaden van geesteswetenschappers: ofwel door een herzien programma met meer aandacht voor interdisciplinariteit en werkstages, ofwel door het meer benadrukken van de vaardigheden die in deze disciplines besloten liggen.

De vaardigheden van geesteswetenschappers zijn namelijk zeer gewild op de arbeidsmarkt. Volgens de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) is er een tekort aan personeel dat informatie kan verwerken en verwoorden, blijkt uit het onderzoek. Ook beaamt de British Academy dat geesteswetenschappers met hun vaardigheden “zeer inzetbaar zijn in vele sectoren en posities”. Toch ondervinden veel van hen een gat tussen hun afstuderen en hun carrière succes. De OESO spreekt van een discrepantie tussen een studie in de geesteswetenschappen en de inhoud van banen die afgestudeerden bekleden.

Wel intuïties, weinig bewustzijn

Het Erasmus+-project [ASSET-H](#) onderzocht deze discrepantie binnen een consortium van de Universiteit Leiden, de Katholieke Universiteit Leuven, de Universiteit van Helsinki en Randstad. Hierbij werd 1306 studenten geesteswetenschappen en 231 andere studenten gevraagd welke vaardigheden volgens hen van belang waren. Hun antwoorden mondden uit in zes clusters, die helpen bij de zelfperceptie van geesteswetenschappers bij hun overgang naar de arbeidsmarkt.

Je e-mailadres

Bij inschrijving ga je akkoord met onze privacy-voorwaarden. Deze voorwaarden zijn [hier](#) te lezen.

ONTVANG DE NIEUWSBRIEF

De nieuwsbrief is exclusief toegankelijk voor medewerkers van onze [partners](#).

Bij het in kaart brengen van de vaardigheden merkten de onderzoekers dat studenten in de humaniora wel intuïties hebben over de verlangde vaardigheden, maar dat zij deze slecht weten te benoemen. Voor hun carrière is het echter wel noodzakelijk dat zij in hun opleiding leren benadrukken wat van belang is voor hun inzetbaarheid en zelfprofilering. Zonder zulke eigenschappen te inventariseren is het lastig om later dit zelfbewustzijn te verbeteren.

Gemeenplaatsen van geesteswetenschappers

De inventarisatie resulteerde uiteindelijk in zes geesteswetenschappelijke gemeenplaatsen: kennis en informatie, communicatie, taal, projectvaardigheden, creativiteit en interculturele vaardigheden. Omdat de eerste twee categorieën het vaakst genoemd werden, beschouwen de onderzoekers die als inherent geesteswetenschappelijk. Communicatie- en projectvaardigheden werden het best herkend door de pedagogiekstudenten, hetgeen wijst op een overlap hierin tussen de vakgebieden. Bij de overige vaardigheden was de associatie met de humaniora veel groter dan die met pedagogiek. Het vermeende vaardighedenprofiel past dus uniek bij geesteswetenschappenstudenten.

In de maand april doet ScienceGuide onderzoek naar de ervaringen met en opvattingen over het Erkennen en Waarderen-programma. Alle wetenschappers van universiteiten en kennisinstellingen worden uitgenodigd de enquête in te vullen. Klik [hier](#) voor de enquête.

De onderzoekers constateerden weinig verschil tussen studenten uit de drie deelnemende landen, noch tussen deelgebieden binnen de humaniora zoals cultuurgeschiedenis, omgevingsstudies of taal en literatuur. Zij ontwaren dan ook een algemene geesteswetenschappelijke identiteit, die losstaat van onderwijsmodellen en beleidskeuzes. Zo associëren studenten onafhankelijkheid en flexibiliteit structureel met hun studie in de humaniora, zonder het arbeidsmarktpotentieel hiervan te realiseren.

Perspectief voor geesteswetenschappers

De onderzoekers adviseren het gebruik van een module waarin studenten leren hun vaardigheden te vergelijken en te articuleren. Het loont om hun te vragen welke vaardigheden zij associëren met en hebben verworven in hun curriculum. Middels groepsdiscussies kunnen zij hun zelfbewustzijn en -profilering verbeteren, zodat zij hun vaardigheden beter kunnen inzetten op weg naar de arbeidsmarkt.

Deze verandering van binnenuit zou tegenwicht bieden aan het idee dat de humaniora een gering arbeidsmarktperspectief hebben. Door baankansen centraal te stellen binnen opleidingen of door het alfadiploma naar een werksituatie te moeten vertalen, onderschat men de intrinsieke waarde van de geesteswetenschappen. Als studenten geesteswetenschappen beter op de hoogte raken van inherente vaardigheden, wordt hun carrièrevoorzicht van binnenuit versterkt.